

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра підприємництва і права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Трудове право

(обов'язкова фахова навчальна дисципліна)

Освітньо-професійна програма Правознавство

спеціальність 081 Право

галузь знань 08 Право

освітній ступінь Бакалавр

Розробник: Сьомич Микола, професор кафедри підприємництва і права, д.е.н., доцент

Гарант: Осташова Валерія, доцент кафедри підприємництва і права, кандидат юридичних наук, доцент

Полтава

2020 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Трудове право
Назва структурного підрозділу	Кафедра підприємництва і права Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Сьомич Микола</i> , професор кафедри підприємництва і права, д.е.н., доцент <i>Контакти: Контакти:</i> ауд. 490 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> yuliya.kozachenko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/somych-mykola-ivanovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	081 Право
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Навчальні дисципліни: «Теорія держави і права», «Юридична деонтологія», «Історія держави і права України», «Конституційне право України»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти формування у здобувачів вищої освіти навичок оволодіння сукупністю знань з правового регулювання відносин у сфері використання найманої праці, прийняття ними обґрунтованих рішень у сфері трудових правовідносин, а також опанування ними методики правового аналізу відповідних норм трудового права.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни: є надання здобувачам вищої освіти необхідних знань щодо основних принципів та інститутів трудового права, напрямків їх правового регулювання, набуття навичок роботи з нормативними актами, вміння вирішувати практичні питання і ситуації у сфері правового регулювання трудових правовідносин.

Компетентності:

Загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові:

ФК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

ФК 10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.

ФК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

ФК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН. 5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю.

ПРН. 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН. 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН. 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН. 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН. 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, метод, функції та система трудового права

Тема 2. Джерела трудового права

Тема 3. Основні принципи трудового права

Тема 4. Суб'єкти трудового права

Тема 5. Правовідносини у сфері трудового права

Тема 6. Колективні договори та угоди

Тема 7. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування

Тема 8. Трудовий договір

Тема 9. Робочий час і час відпочинку

Тема 10. Заробітна плата

Тема 11. Гарантійні та компенсаційні виплати

Тема 12. Внутрішній трудовий розпорядок. Трудова дисципліна

Тема 13. Охорона праці

Тема 14. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору

Тема 15. Нагляд та контроль за дотриманням законодавства про працю в Україні

Тема 16. Трудові спори

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 180 год

Кількість кредитів 6

Форма семестрового контролю екзамен

Таблиця 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи студентів			Разом по темі
	Ведення конспект у лекцій	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Предмет, метод, функції та система трудового права	1	2	2	5
Тема 2. Джерела трудового права	1	2	2	5
Тема 3. Основні принципи трудового права	1	2	2	5
Тема 4. Суб'єкти трудового права	1	-	2	3
Тема 5. Правовідносини у сфері трудового права України	1	2	2	5
Тема 6. Колективні договори та угоди	1	2	2	5
Тема 7. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування	1	2	2	5
Тема 8. Трудовий договір	1	2	2	5
Тема 9. Робочий час і час відпочинку	1	2	2	5
Тема 10. Заробітна плата	1	2	2	5
Тема 11. Гарантійні та компенсаційні виплати	1	2	2	5
Тема 12. Внутрішній трудовий розпорядок. Трудова дисципліна	1	2	2	5
Тема 13. Охорона праці	1	-	2	3
Тема 14. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	1	2	2	5
Тема 15. Нагляд та контроль за дотриманням законодавства про працю в Україні	1	2	2	5
Тема 16. Трудові спори	1	2	2	5
Всього	16	32	32	80
ЕКЗАМЕН				20
Разом				100

Форми оцінювання результатів навчання
Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Ведення конспекту лекцій		Виконання завдань на практичних заняттях		Виконання завдань самостійної роботи		Екзамен	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 5.	1,6	2,67	3,2	5,34	3,2	5,34	2	3,34
ПРН 6.	1,6	2,67	3,2	5,34	3,2	5,34	2	3,34
ПРН 20	1,6	2,67	3,2	5,34	3,2	5,34	2	3,34
ПРН 21.	1,6	2,67	3,2	5,34	3,2	5,34	2	3,34
ПРН 22.	1,6	2,67	3,2	5,34	3,2	5,34	2	3,34
ПРН 23.	1,6	2,67	3,2	5,34	3,2	5,34	2	3,34

Рекомендовані джерела інформації

Нормативні:

- Європейська соціальна хартія ETS № 35 прийнята Радою Європи: Міжнародний документ від 18 жовтня 1961. Інформаційний бюлетень Міністерства праці України "Людина і праця". 1992. № 5
- Загальна декларація прав людини. Резолюція 217А (II) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>
- Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Резолюція 2200-А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 16 грудня 1966 р. Ратифікований Українською РСР згідно з Указом Президії Верховної Ради УРСР від 19 жовтня 1973 р. № 2148. URL: <http://www.rada.gov.ua>
- Конвенція про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Перший протокол та протоколи № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Ратифіковані Україною 17 липня 1997 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>
- Конституція України. від 28 червня 1996 № 254 к/96ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст.141
- Кодекс Законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII. *Відомості Верховної Ради УРСР* від 17.12.1971, № 50. ст. 375
- Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. *Офіційний вісник України*. 2003. №11. 28 березня. ст.461
- Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради УРСР* від 18.12.1984 1984 р., № 51, ст. 1122
- Цивільно-процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 4041, 42. ст. 492
- Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 49. ст.668.
- Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 13 грудня 1991 р. № 1977-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 12. ст.165.
- Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25 березня 1992 р. № 2232-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. ст.385.
- Про оздоровлення та відпочинок дітей: Закон України від 04 вересня 2008 р. № 375VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 45. ст.313.
- Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 року № 3425XII. *Відомості Верховної Ради*. 1993, № 39. ст.383.
- Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013, № 27. ст.1438.

16. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95ВР . *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 17. ст.121.
17. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 р. № 1550-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 23. ст.176.
18. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06 квітня 2000 р. № 1645-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 29. ст.228.
19. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01 липня 1993 р. № 3356XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 36. ст.361.
20. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 р. № 1045XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 45. ст.397
21. Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої): Закон України від 14 вересня 2006 р. № 137. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 43. ст. 418
22. Про зайнятість населення: Закон України від 1 березня 1991 р. № 803-XII. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 14. ст. 170
23. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 р. № 1533-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 22. ст.171
24. Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. ст. 409
25. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. № № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37-38. ст. 2616.
26. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. ст. 545.
27. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України від 05 лютого 1993 р. № 2998XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 16. ст.167
28. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996р. № 504/96ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 2. ст.4
29. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21 березня 1991 р. № 875-XII . *Відомості Верховної Ради України*. 1991. №128-21. ст. 252
30. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. ст.170
31. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № № 889-VIII *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. ст. 60
32. Основні напрями розвитку трудового потенціалу в Україні на період до 2010 року, затверджені Указом Президента України від 3 березня 1999 р. № 958/99. *Офіційний вісник України*. 1999. № 31. ст. 42
33. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні : закон України від 5 лютого 1993 р. № 2998-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 16. Ст. 167.

Основні:

1. Сьомич М.І. Трудове право: Навчальний посібник; Полтавська державна аграрна академія, Видавництво «Інтер – М», Запоріжжя, 2016. 210 с.
2. Трудове право України [Текст] : академічний курс: Підручник / А. Ю. Бабаскін [та ін.] ; заг. ред. Н. М. Хуторян ; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. К. : А.С.К, 2004. 607 с.
3. Трудове право України [Текст] : практикум / Г. І. Чанишева [та інш.] ; відп. ред. Г. І. Чанишева; Одеська держ. юридична академія. К. : Юрінком Інтер, 1999. 288 с.
4. Трудове право України: Підруч. / за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. Київ: Юрінком Інтер 2019. 600 с.
5. Трудове право. Підручник. Третє видання, перероблене і доповнене (Ювілейна серія «НЮУ 215 років»). За загальною редакцією О.М. Ярошенка. Харків: Право, 2019. 544 с.

Допоміжні:

1. Актуальні проблеми трудового законодавства, законодавства про державну службу та службу в правоохоронних органах: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 16 листопада 2018 р.); за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х. : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 427 с.
2. Договір у цивільному і трудовому праві [Текст]: довідник / Я. М. Шевченко [та ін.]; ред. Ю. С. Шемшученко, Я. М. Шевченко; Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. - К.: Видавничий Дім "Юридична книга", 2000. 278 с.

3. Кодекс Законів про працю України з постатейними матеріалами / ред. В.С. Ковальський. К.: Юрінкомінтер, 2016. 1200 с.
4. Короткін В.Г. Трудове право: Прийняття на роботу і звільнення [Текст] : навч.-метод. розробка; Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП). 2-ге вид., перероб. К. : МАУП, 2000. 88 с.
5. Лукаш С. С. Співвідношення централізованого і локального регулювання трудових відносин в умовах ринкової економіки: монографія. Х. : ФІНН, 2009. 368 с.
6. Мельник К. Ю. Трудове право України : підручник. Харків: Діса плюс, 2014. 480 с.
7. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання трудових відносин службовців правоохоронних органів : монографія. Х. : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2009. 360 с.
8. Мельник, К. Ю. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору : монографія. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 240 с.
9. Мельник К. Ю. Проблеми правового регулювання виникнення трудових правовідносин з поліцейськими : монографія. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : У справі, 2017. 230 с.
10. Напрями розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 25-річчю кафедри трудового та господарського права Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, 3 листопада 2017 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. Х.: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 462 с.
11. Прокопенко В. І. Трудове право [Текст] : курс лекцій. К.: Вентурі, 1996. 224 с.
12. Сличинський Б. С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю [Текст]. 2. вид., доп. та перероб. - К.: А.С.К., 2001. 1072 с.
13. Сьомич М. І. Правове регулювання трудових відносин у країнах Західної Європи та США в контексті його удосконалення в Україні. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2007. №1(38). С. 64-67.
14. Сьомич М. І. Працевлаштування безробітних з наданням дотацій роботодавцям стаття *Ринок праці та зайнятість населення*. 2011. № 3 (28). С. 10-12.
15. Сьомич М. І. Шляхи законодавчого вдосконалення вирішення колективних трудових спорів. *Вісник Донецького національного університету*. Науковий журнал. Серія В, економіка і право. 2014. № 1. С. 178 – 183.
16. Сьомич М. І. Правова природа участі працівників у локальному нормативно-правовому регулюванні праці. *Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Юридичні науки*. 2014. №1. С. 169 – 174.
17. Сьомич М. І. Сутність та роль юридичної відповідальності у сфері договірних трудових відносин. *Науковий вісник Ужгородського національного університету Науковий журнал (Серія право)*. 2014. Випуск 27. Том 2. С. 77 – 80.
18. Сьомич М. І. Характеристика матеріальної відповідальності роботодавця як самостійного інституту трудового права. *Підприємництво, господарство і право*. 2014. №9. С. 24-27.
19. Сьомич М. І. Перспективи вдосконалення правового регулювання відповідальності роботодавця в умовах ринкових відносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2014. №10. С. 26-29.
20. Сьомич М. І. Формування ефективної системи мотивації праці найманих працівників підприємств в умовах ринкової економіки та шляхи її вдосконалення. *Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики: Колективна монографія* / за ред. І. А. Маркіної. Полтава: Видавництво «Сімон», 2017. С. 647-655.
21. Сьомич М. І. Особливості міжнародного трудового права. *Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки»* (28 жовтня 2017 м. Полтава), Полтава, 2017. С. 263-264.
22. Сьомич М. І., Макушинський О. А., Чабан В. Б. Соціальна відповідальність бізнесу: досвід працевлаштування ветеранів АТО. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору: Матеріали III Міжнародної наук.-практ. конф.* (м. Полтава, 24.03.2020). Полтава: ПДАА, 2020. С.276-278.
23. Сьомич М. І. Профспілкові органи як суб'єкти трудового права та нормативний аналіз їх статусу у сфері державно-правового регулювання трудових відносин. *Збірник наукових праць та тез, наукових доповідей за Матеріалами VI Міжнародної науково-практичної конференції: «Наукові розробки передові технології, інновації»*. (06-08 жовтня 2020 р, Чехія м.Прага). Прага, 2020. С. 134-138

24. Трудове право [Текст]: альбом схем: Учеб. пособие / А. А. Савченко [и др.] ; Национальний ун-т внутрішніх дел. Х.: Еспада, 2004. 252 с.

25. Трудове право України : підручник / [автор. кол.: С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. 408 с.

26. Сфера дії трудового права та права соціального забезпечення : матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 жовтня 2016 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника. МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2016. 426 с.

27. Сучасні проблеми трудового та пенсійного законодавства : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листопада 2015 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 354 с.

28. Єдність і диференціація трудового права та права соціального забезпечення : матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2014 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 324 с.

29. Трудове законодавство: шляхи реформування : матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 квіт. 2013 р.) ; за заг. ред. К. Ю. Мельника / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2013. 364 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.minjust.gov.ua>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>